

IDRÆTTEN I TAL 2014

STATUS PÅ FORENINGSIDRÆTTEN I DANMARK

Michael Fester, Peter Gottlieb og Kasper Lund Kirkegaard

2015

**BEVÆGER
DANMARK**

Titel

Idrætten i tal 2014 – status på foreningsidrætten i Danmark

Hovedforfatter

Michael Fester

Øvrige bidragsydere til rapporten

Peter Gottlieb, Kasper Lund Kirkegaard, Kristina Poulsen

Omslagslayout

SkabelonDesign

Øvrig grafik og opsætning

DIF Analyse

Udgave

1. Udgave, Brøndby, marts, 2015

ISBN

978-87-91705-25-0

978-87-91705-26-7 (elektronisk version)

Udgiver

Danmarks Idrætsforbund

Brøndby Stadion 20

2605

Tlf. 43 26 26 26

E: analyse@dif.dk

W: www.dif.dk/analyse

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUME	4
INDLEDNING	5
Metodiske kommentarer	5
UDVIKLINGSTENDENSER I FORENINGSIDRÆTTEN	7
Skolereformen – For tidligt at konkludere noget	7
Organiseringen af eksisterende foreningsmedlemmer	7
DET SAMLEDE OVERBLIK	9
Medlemstal.....	9
Foreningstal.....	10
Foreningsstørrelser	11
DEN SAMLEDE FORENINGSIDRÆT	13
Overlap mellem idrættens hovedorganisationer	13
Største medlemsvækst	16
Største medlemstab	17
UDVIKLING FOR DIF OG SPECIALFORBUNDENE	18
Største medlemsvækst	18
Største medlemstab	19
Alder.....	21
HENVISNINGER	23

RESUME

I 2014 oplevede den samlede foreningsidræt i alle tre hovedorganisationer en tilbagegang på i alt 43.788 medlemmer. Tilbagegangen skyldes især en teknisk fejlregistreringen hos Firmaidrætten i 2013 på 23.000 medlemmer og en eksklusion af Dansk Flugtskydnings Forbund, som kostede Danmarks Idrætsforbund (DIF) ca. 14.000 medlemmer. Udover disse forhold var det især badminton, tennis og dans som oplevede tilbagegang i den samlede foreningsidræt.

DIF oplevede en mindre tilbagegang i antallet af medlemmer på 20.827 medlemmer. Ud over eksklusionen af Dansk Flugtskydnings Forbund oplevede også Dansk Arbejder Idræt og Badminton Danmark større medlemstilbagegange i 2014. Allerede nu har Badminton Danmark dog – bl.a. med etableringen af et fælles udviklingscenter sammen med DGI Badminton – påbegyndt et udviklingsarbejde for at vende mange års tilbagegang.

Langt fra alle specialforbund i DIF oplevede tilbagegang, og der var også positive tendenser at finde i 2014. Danmarks Gymnastik Forbund og Dansk Svømmeunion fortsatte flere års medlemsvækst og topper igen med stigninger i medlemstallet. Danmarks Gymnastik Forbund har fået endnu flere medlemmer i aktiviteten 'træning i motionscenter' mens Dansk Svømmeunion har oplevet vækst grundet et stigende forældreønske om at lære børnene svømmekundskaber via indmelding i svømmeklubber.

Et andet positivt resultat er fremgangen for Dansk Boldspil-Union som går frem igen efter to år med faldende medlemstal. Det er tilsyneladende lykkedes for DBU at øge medlemstallet for især de ældre aldersgrupper, mens der stadig er vanskeligheder at spore blandt de yngste børn.

Samlet set giver tallene indtryk af, at det især er de sundhedsorienterede motionsidrætter og aktiviteter, der går frem i medlemstallet, mens de mere klassiske boldspil og mere konkurrencebetonede idrætter, går tilbage på medlemssiden. Det er af samme årsag vigtigt, at DIF, specialforbund og foreningerne fastholder et fokus på især voksenmotionisternes behov og ønsker, da disse kommer til at spille en afgørende rolle i ønsket om at realisere DIF og DGI's ambitiøse Vision 25-50-75.

I forbindelse med offentliggørelsen af medlemstallene har DIF oprettet hjemmesiden www.dif.dk/medlemstal_hvor det er muligt at analysere tallene yderligere, ligesom det er muligt at se udviklingen, både for DIF og for den samlede foreningsidræt med DGI og Firmaidrætten indenfor centrale parametre som kønsfordeling, aldersfordeling, idrætsaktivitet, geografisk spredning i kommunerne og en lang række andre forhold.

INDLEDNING

I 2012 blev idrættens tre hovedorganisationer, Danmarks Idrætsforbund (DIF), DGI og Dansk Firmaidrætsforbund (Firmaidrætten) i fællesskab enige om, at man fremover ville registrere organisationernes foreninger og medlemmer med den samme optællings- og opgørelsesmetode. Som følge heraf blev Det Centrale Foreningsregister (CFR) oprettet. Denne rapport samler op på de vigtigste hovedtendenser indenfor for DIF samt for den samlede foreningsidræt med alle tre organisationer. Rapporten præsenterer et mindre udpluk af hovedtallene set i forhold til 2013-tallene. I forlængelse af denne udgivelse har DIF oprettet www.dif.dk/medlemstal, hvor det er muligt at lave en lang række datakørsler på egen hånd, ligesom det er muligt at gå langt dybere ind i forenings- og medlemstallene. Der henvises derfor til ovenstående web-adresse, såfremt man ønsker at se nærmere på medlemstallene.

Metodiske kommentarer

Som nævnt kigges der nærmere på de mest interessante ændringer i 2014-medlemstallene i forhold til 2013 for idrættens tre hovedorganisationer, dog med særligt fokus på DIF. Eftersom CFR fortsat er et relativt nyt system, er der fortsat en række ændringer i måden hvorpå medlemstallene opgøres, hvilket kan have en betydning for hvordan tallene og udviklingen ser ud. Derfor samles der i dette afsnit samles op på de metodiske forbehold, som man skal læse rapporten og tallene med.

Et punkt der vil gå igen i rapporten er den manglende afrapportering af aktiviteterne 'atletik', 'løb' og 'gang'. Dette skyldes at disse aktiviteter i 2013 var samlet under én aktivitet kaldet 'atletik/løb/gang', mens de nu er opdelt i tre selvstændige aktiviteter. Det er således ikke muligt at identificere en udvikling i nogen af de tre aktiviteter, eftersom de alle er 'nye', og udviklingen derfor er teknisk og ikke reel.

En anden metodisk kommentar som går igen i rapporten er forskellen mellem 'aktivitet' og specialforbund, hvilket især er en kommentar, der er relevant for foreninger organiseret i DIF. En aktivitet måler på antallet af medlemmer, der dyrker den pågældende idrætsaktivitet uden skelen til den organisatoriske foreningstilknytning. Disse aktiviteter vil i DIF-regi ofte hænge sammen med et givent specialforbund, men der er alligevel ikke altid et direkte lighedstegn mellem et givent specialforbunds medlemstal og en antallet af medlemmer, der dyrker en given idrætsaktivitet.

For at eksemplificere dette kan der kigges nærmere på de tre 'tværgående' specialforbund i DIF, som i princippet kan organisere alle mulige forskellige idrætsaktiviteter. Disse er: Dansk Arbejder Idrætsforbund, KFUMs Idrætsforbund og Dansk Militært Idrætsforbund. Derudover findes der en lang række foreninger, hvor medlemmerne dyrker en idrætsaktivitet uden at foreningen er medlem af netop det specialforbund, som organiserer hovedparten af foreningerne med netop denne aktivitet. Tidligere talte disse medlemmer ikke med i DIF's samlede medlemstal, hvilket ændrede sig med oprettelsen af CFR, eftersom disse medlemmer allerede talte med i DGI og Firmaidrætten.

I DIF-systemet tæller disse aktivitetsmedlemmer således udelukkende med i det samlede aktivitetsmedlemstal, der henviser til det samlede antal medlemmer, der dyrker idrætsaktiviteten - men de tæller ikke med i specialforbundenes medlemstal. Samlet set er der i DIF-regi 2014 tale om 203.932 medlemmer, der tæller med i DIF's samlede medlemstal, men som står uden for specialforbundenes medlemstal. Disse tæller med i en kategori kaldet 'DIF Øvrige'. Derfor kan aktivitetstallene sagtens være meget anderledes end specialforbundenes medlemstal, fordi der er nogle, der dyrker en tilsvarende idrætsaktivitet - blot uden for specialforbundet.

Samlet set betyder dette, at tal omhandlende specialforbundene ikke medtager disse 203.932 'øvrige' medlemmer, mens de afrapporteres i aktivitetstallene i foreningsidrætten - og i DIF's samlede billede.

Et yderligere forbehold omhandler de såkaldte 'tværidrætslige aktiviteter', som idrætsforeningerne har kunnet indrapportere medlemmer under. Eksempler på disse aktiviteter er 'Familieidræt - tværidrætslig' og 'Børneidræt - tværidrætslig'. De tværidrætslige aktiviteter står en meget lille andel af de samlede medlemstal. I DIF står disse aktiviteter

for samlet set 47.788 medlemmer, der således alle tæller med i 'DIF Øvrige'. Aktiviteterne kommer uden nærmere forklaring ind på hvilke idrætsligt indhold, der er tale om. Det er således ikke sikkert, at foreningerne forstår det samme mht. hvad der er en tværidrætslig aktivitet og derfor er der ikke sikkerhed for hvornår der skal skrives medlemstal ind i dette felt. Derfor analyseres der ikke på disse aktiviteter, når der kigges på den samlede foreningsidræt, selvom de vil tælle med i medlemstallene for alle tre af idrættens hovedorganisationer. Det skyldes, at en stor ændring i en eller flere af disse aktiviteter ikke nødvendigvis er udtryk for en reel ændring i medlemstallet for denne tværidrætslige aktivitet, men muligvis bare dækker over en ny og anderledes forståelse af hvad der ligger i de tværidrætslige aktiviteter. Dog skal det siges, at de fleste af aktiviteterne oplever en medlemstilbagegang, hvorfor en samtidig tilbagegang i medlemstallet i andre aktiviteter ikke kan forklares med henvisning til disse aktiviteter.

UDVIKLINGSTENDENSER I FORENINGSIDRÆTTEN

Dette afsnit er baseret på en gennemgang af de mange mere detaljerede tal, der findes på www.dif.dk/medlemstal. De udviklingstendenser, som beskrives i det følgende afsnit, er således en opsamling på de følgende afsnits overordnede indtryk. Der er selvsagt det forbehold, at afsnittet udelukkende fokuserer på udviklingen fra 2013 til 2014. Der er derfor ikke tale om en længere årrækkes tendenser, men derimod om tendenser baseret på et enkelt års udvikling, uagtet om denne har været til stede i flere år.

Skolereformen - For tidligt at konkludere noget

Et af de store samtaleemner i det forgange år, både i samfundet generelt og i relation til foreningsidrætten, har været folkeskolereformen og dens betydning for børnenes muligheder for at dyrke foreningsidræt. Folkeskolereformen blev gennemført i 2014, med opstart i sommeren 2014. Det er derfor det nødvendigt at understrege, at det endnu er for tidligt at konkludere noget om konsekvenserne på baggrund af 2014-medlemstallene.

Udviklingen af antallet af børnemedlemmer sker i alderen 0-12 år, som umiddelbart er den aldersgruppe der i givet fald vil være mest ramt af folkeskolereformens konsekvenser. Den næste aldersgruppe, som går fra 13 til 18 år, inkluderer således også en række teenageår umiddelbart efter folkeskolens afslutning.

Årsagen til at det er for tidligt at konkludere noget omkring folkeskolereformen, er fordi at klubben skal oplyse og medtælle et medlem i deres medlemsopgørelser, når vedkommende har været medlem i mindst tre måneder i løbet af 2014. Det betyder altså, at selvom der er en masse folkeskolebørn, som eventuelt skulle være stoppet med at dyrke foreningsidræt som følge af reformen, så er det endnu for tidligt at konkludere det på baggrund af sidste års medlemstal, da langt de fleste af børnene alligevel vil have været medlem af en idrætsforening i løbet af foråret 2014 – og således også tælle med i medlemstallene for dette år.

Derfor må man konstatere, at det endnu er for tidligt at konkludere noget seriøst på baggrund af disse medlemstal for de yngste aldersgrupper. Både DIF og DGI har ved flere lejligheder har meldt dette ud, både hver for sig og samlet – og der bør derfor ikke drages konklusioner om på folkeskolereformens betydning for idrætsforeningerne før tidligst næste år ved offentliggørelse af de kommende 2015-tal.

Organiseringen af eksisterende foreningsmedlemmer

Rapporten efterlader også et andet interessant indtryk, der omhandler det overlap – eller fællesmængder -, som eksisterer mellem idrættens tre hovedorganisationer, DIF, DGI og Firmaidrætten. Som rapporten viser i et senere afsnit er der et ganske stort overlap imellem især DIF og DGI, hvor 1.194.800 af organisationernes medlemmer er medlemmer af idrætsforeninger der både er organiseret af DIF og DGI og derved ligger i fællesmængden. Dette overlap mellem DIF og DGI er sågar blevet 10.006 medlemmer større end tilfældet var i 2013.

Der er mindst to mulige forklaringer på væksten i overlappet:

1. Gode varierende tilbud fra hovedorganisationerne

Det første og mest positive bud på væksten er, at hovedorganisationerne via enten specialforbundene i DIF og landsdelsforeningerne i DGI tilbyder en række varierende og kvalificerede tilbud til foreningerne, som foreningerne ønsker at få adgang til via en nyindmeldelse. Foreningerne betragter i dette tilfælde det som en fordel at være meldt ind i begge organisationer, hvad enten det er grundet uddannelsesstilbud, konsulentrådgivning, foreningsudvikling eller andre aktiviteter, som foreningen ønsker at være del af.

I DIF's tilfælde er foreningerne dog altid medlem af et specialforbund, som for mange idrætsgrene udbyder turneringsaktiviteter, der betragtes som værende en naturlig del af mange idrætsforeningers sportslige virke. En forenings nyindmeldelse i en landsdelsforening i DGI kan derfor i højere grad kobles til et aktivt tilvalg, hvilket naturligvis forudsætter, at DGI fortsat har en række spændende foreningsrettede aktiviteter og produkter, der via en attraktiv medlemspris kan appellere til mange af de foreninger, der ikke tidligere har betragtet DGI som en relevant idrætsorganisation. Det faktum, at DIF isoleret set har flere foreningsmedlemmer, der udelukkende er medlemmer af en forening, der er organiseret i DIF, end både Firmaidrætten og DGI isoleret set har, er med til at understrege denne pointe. Dette skyldes hovedsageligt, at der i DIF er en række mellemstore og mindre specialforbund, som ikke modsvares af et idrætsudvalg i DGI, hvorfor deres tilknytning til DGI ikke synes relevant.

Når foreningerne aktivt vælger at melde sig ind i et specialforbund eller i en landsdelsforening i DGI, kan det derfor betragtes som udtryk for, at det er i foreningens egen interesse at få udviklet foreningerne og få skabt bedre vilkår til både de frivillige trænere og ledere samt udvikling af aktiviteterne til sine medlemmer.

2. Hovedorganisationerne går efter at organisere hinandens foreninger og medlemmer

Den anden mulige forklaring på den øgede fælles organisering mellem DIF og DGI går på, at DGI's landsdelsforeninger og de specialforbund, der er organiseret i DIF går målrettet efter at organisere de foreninger, der allerede er organiseret af den anden part.

Hvis dette er tilfældet, kan der være mere end én forklaring. Dels kan organisationerne hver især tilgå en række informationer i CFR, hvor de kan hente foreningsnavne og kontaktoplysninger på foreninger, som de ikke endnu organiserer. Denne organiseringsform, hvor den ene part går målrettet efter at opsøge, kontakt og organisere foreninger, der allerede er organiseret, resulterer i praksis ikke i nogen nyetablerede idrætsforeninger - også selvom begge organisationers forenings- og medlemstal stiger som følge af en fælles organisering i både DIF og DGI.

Dels kan det dog også være, at specialforbundene i DIF – såvel som landsdelsforeningerne i DGI – vurderer, at netop deres tilbud er interessante og billige nok til, at foreningerne vurderer, at det kan betale sig at være medlemmer begge steder. Der eksisterer selvsagt et ønske om at repræsentere og organisere samtlige eksisterende foreninger og medlemmer, der dyrker den/de idrætsaktivitet(er), som specialforbundet eller landsdelsudvalget/landsudvalget arbejder for at understøtte og udvikle. Ved at organisere flere foreninger og medlemmer af en given idrætskultur, vil et specialforbund eller et landsudvalg i DGI bedre kunne argumentere for, at netop de repræsenterer og organiserer idrættens interesser.

Hvilke af ovenstående forklaringer, der kendetegner udviklingen mod den større fællesmængde for DIF og DGI vil i høj grad være en politisk vurdering, men alle forklaringsmodellerne bør ses i lyset af hovedorganisationernes, specialforbundenes og landsdelsforeningernes interesse i at organisere flere foreninger og medlemmer.

Samtidig skal det understreges, at denne nyorganisering af den anden parts eksisterende foreninger og medlemmer ikke kan fortsætte i det uendelige. Det er derfor essentielt, at der hele tiden opstår nye foreninger med helt nye medlemmer i foreningsidrætten, såfremt foreningsidrætten fortsat skal være den mest centrale aktør på idrætsmarkedet. Hovedorganisationernes samlede vision, kaldet 'Vision 25-50-75', sigter mod at realisere en ambitiøs målsætning om at der i år 2025 skal være 50 pct. af befolkningen, som skal være medlem af en idrætsforening og at 75 pct. skal være idrætsaktive. Dette kræver dog en fortsat udvikling af foreningsidrætten, hvor DIF og DGI ikke blot kan 'nøjes' med at organisere hinandens foreninger og medlemmer, da dette ikke vil være tilstrækkeligt til indfrielse af visionen. Såfremt visionen skal realiseres kræver det derfor, at der hele tiden opstår og dannes nye idrætsforeninger, som i praksis består af nye foreningsmedlemmer, der ikke tidligere har været foreningsaktive. Elementet af foreningsdannelse er derfor helt centralt i realisering af visionen, hvilket DIF og DGI bør være opmærksomme på.

DET SAMLEDE OVERBLIK

I dette afsnit afrapporteres de samlede medlems- og foreningstal for idrættens tre hovedorganisationer, DIF, DGI og Firmaidrætten. Der afrapporteres ligeledes det samlede medlems- og foreningstal, når der sorteres for dobbeltmedlemsskaber af mere end én organisation.

Medlemstal

Indledningsvis er fokus på de officielle medlemstal for de tre hovedorganisationer for 2014. Der tages således i første omgang ikke højde for hvorvidt medlemmerne er medlemmer af mere end én af hovedorganisationerne.

I tabel 1 herunder kan de officielle medlemstal for de tre hovedorganisationer for 2014 aflæses.

Tabel 1 – Officielle medlemstal for idrættens tre hovedorganisationer, 2014

Organisation	2014
DIF	1.913.694
DGI	1.530.858
Firmaidrætten	372.767

Tabellen viser, at DIF fortsat er Danmarks største idrætsorganisation med 1.913.694 medlemmer, efterfulgt af DGI med 1.530.858 medlemmer og Firmaidrætten med 372.767 medlemmer.

Hvis der kigges på udviklingen fra 2013 til 2014 er det dog kun DGI, som har oplevet en mindre medlemsvækst, mens DIF og Firmaidrætten har oplevet medlemstab. I nedenstående tabel kan den numeriske og procentuelle udvikling i medlemstallet fra 2013 til 2014 aflæses.

Tabel 2 – Udvikling i medlemstallet blandt idrættens hovedorganisationer

Organisation	2013	2014	Udvikling	Udvikling i pct
DIF	1.934.521	1.913.694	-20.827	-1,08%
DGI	1.526.669	1.530.858	4.189	0,27%
Firmaidrætten	391.026	372.767	-18.259	-4,67%

Tabellen viser, at DGI som den eneste af de tre organisationer har fået flere medlemmer i det forgangne år, med en stigning på 4.189 medlemmer, svarende til en vækst på 0,27 pct. Omvendt har både DIF og Firmaidrætten oplevet medlemstab i det forgangne år på hhv. 20.827 medlemmer i DIF og 18.259 medlemmer i Firmaidrætten.

Eftersom Det Centrale Foreningsregister (CFR) fortsat er et relativt nyt initiativ, er der stadig enkelte fejlindtastninger hvert år, som kan vise sig at have en vis betydning for hvorvidt udviklingen er positiv eller negativ for den enkelte organisation, specielt når tallene, som tilfældet er her, er relativt små. Faldet hos Firmaidrættens samlede medlemstal kan helt enkelt forklares med en teknisk fejl ved medlemsregistreringen i 2013, som gjorde at knap 23.000 medlemmer kom til at tælle med i det samlede medlemstal to gange, hvilket er rettet til i år således, at disse medlemmer kun tælles én gang. Derfor kan man muligvis argumentere for, at såfremt denne fejlregistrering var blevet opdaget i 2013, var Firmaidrætten steget i medlemstal i 2014. Der kan fortsat være mindre udsving og fejl undervejs, og systemet videreudvikles således stadigvæk konstant, for at sikre, at den slags tekniske fejl ikke sker fremadrettet, da det er i alle organisationernes interesse at have så valde forenings- og medlemstal som muligt, hvilket også er den primære årsag bag oprettelsen af et fælles medlemsregistreringssystem.

En del af forklaringen på faldet i DIF's medlemstal på næsten 21.000 medlemmer kan forklares med henvisning til en eksklusion af Dansk Flugtskydnings Forbund fra Dansk Skytte Union (Dansk Skytte Union, 2014). Som følge heraf valgte de nu ekskluderede flugtskytteforeninger i samlet flok at undlade med at indrapportere medlemstallene, på trods af at de egentlig lever op til kravene for at have været medlem i 2014. Hverken skytteforbundet eller DIF har nogen sanktionsmuligheder eller muligheder for at få tallene udleveret fra foreningerne på anden vis, hvilket har betydet at alle flugtskydningsforeningernes medlemstal i stedet sættes til et "0". Det er ikke muligt præcist at udtale sig om hvor mange medlemmer dette i praksis drejer sig om, men medlemstabet er estimeret i omegnen af 14.000 medlemmer. Dette forklarer derved størstedelen af det samlede medlemstab på næsten 21.000 medlemmer i DIF.

Hvis der fokuseres på den samlede foreningsidræt i Danmark, hvor de medlemmer, som er organiseret af mere end én organisation, kan det samlede medlemstal for foreningsidrætten i Danmark identificeres i nedenstående tabel.

Tabel 3 – Antal medlemmer i foreningsidrætten uden dobbeltmedlemsskaber

Unikke	2013	2014	Udvikling
Medlemstal	2.622.848	2.579.060	-43.788

Tabellen viser, at der i 2014 var i alt 2.579.060 medlemmer i foreningsidrætten. Det er samlet set 43.788 færre medlemmer end i 2013. Blandt disse er også de to førnævnte 'tekniske' forklaringer, som samlet set således står for omkring 37.000 af de knap 44.000 færre medlemmer i foreningsidrætten. Der er således tale om en mindre medlemstilbagegang for den samlede foreningsidræt, som kommer efter en lang årrække med stigende medlemstal. Hvis de 37.000 færre medlemmer grundet det 'tekniske' fald fraregnes, er der tale om et fald på 0,26 pct. af det samlede medlemstal, hvilket ikke bør betragtes som en dramatisk udvikling, men derimod en stagnering. I lyset af at der i år 2012 var sammenlagt 2.575.506 medlemmer i foreningsidrætten, er denne medlemsudvikling muligvis udtryk for en stagnering med mindre årlige udsving. De kommende års intensiverede visionssamarbejde mellem DIF og DGI vil vise om det er muligt at bryde denne stagnation.

Foreningstal

Hvis fokus flyttes fra medlemstallene over på foreningstallene, kan det konstateres at DIF også her er Danmarks største idrætsorganisation. I nedenstående tabel kan antallet af foreninger i de tre hovedorganisationer aflæses.

Tabel 4 – Officielle foreningstal for idrættens hovedorganisationer, 2014

Organisation	2014
DIF	9.083
DGI	6.327
Firmaidrætten	246

Tabellen viser, at DIF samlet set organiserede 9.083 foreninger i 2014, mens DGI havde 6.327 foreninger. Firmaidrætten havde 246 foreninger i 2014, hvilket dog ikke helt kan sammenlignes med DIF og DGI, da Firmaidrættens foreningsmodel adskiller sig med nogle meget store geografisk dækkende foreninger. Udviklingen fra 2013 til 2014 i foreningstallet kan aflæses i tabellen herunder.

Tabel 5 – Udvikling i foreningstallet for idrættens hovedorganisationer, 2013-2014

Organisation	2013	2014	Udvikling	Udvikling i pct.
DIF	9.247	9.083	-164	-1,77%
DGI	6.293	6.327	34	0,54%
Firmaidrætten	249	246	-3	-1,20%

Tabellen viser, at både DIF og Firmaidrætten går tilbage i antallet af foreninger. Det langt største foreningstab forekommer dog i DIF hvor der er 164 færre foreninger i 2014 end i 2013, hvilket er et fald på 1,77 pct. I denne sammenhæng er det værd at nævne, at der også var tale om et foreningstab fra 2012 til 2013 på 40 foreninger, så det er andet år i træk, at DIF organiserer færre foreninger end tilfældet var året før. Som den eneste af de tre hovedorganisationer går DGI frem med 34 foreninger i forhold til sidste år, svarende til en mindre procentvis vækst på 0,54 pct.

Ligesom med medlemstallet, er det også muligt, at se hvor mange foreninger, der samlet set er organiseret i foreningsidrættens tre hovedorganisationer i Danmark, hvor foreninger, som er medlem af mere end én hovedorganisation, kun tæller med én gang, hvilket kan aflæses i nedenstående tabel.

Tabel 6 – Antal foreninger i foreningsidrætten uden dobbeltmedlemsskaber

Unikke	2013	2014	Udvikling
Medlemstal	12.118	11.918	-200

Tabellen viser, at DIF, DGI og Firmaidrætten samlet organiserer 11.918 idrætsforeninger i Danmark, hvilket er en tilbagegang på 200 foreninger i forhold til 2013. Der er dermed tale om en fortsættelse af tendensen fra 2012-2013, hvor nedgangen var på 122 foreninger i alt. Noget kunne således tyde på, at der lukker en række idrætsforeninger landet over, hvilket muligvis kan forklares med henvisning til, at generelle samfundstendenser, hvor større dele af befolkningen søger mod byerne.

Foreningsstørrelser

En mulig forklaring på det faldende foreningstal kan være, at flere af de mindre foreninger bliver slået sammen til større foreninger, der muligvis også bliver flerstrengende, som har flere idrætsaktiviteter og flere medlemmer pr. forening end tidligere.

For at teste om postulatet holder stik, viser nedenstående tabel det gennemsnitlige antal medlemmer pr. forening i de tre hovedorganisationer.

Tabel 7 – Antal medlemmer pr. forening i gennemsnit

Organisation	2013	2014
DIF	209,2	210,7
DGI	242,6	242,0
Firmaidrætten	1570,4	1.515,3

Tabellen viser, at foreningerne i DIF i gennemsnit er blevet lidt større med 1,5 medlem i gennemsnit, hvilket er en mindre fremgang. Når man samtidig ved, at foreningernes gennemsnitsstørrelser vokser i et år med tilbagegang i både forenings- og medlemstallet, kan noget tyde på at foreningerne "lukker" hurtigere end medlemmerne stopper, hvilket betyder, at der finder foreningssammenlægninger sted. Gennemsnitsstørrelsen på foreningerne i både DGI og Firmaidrætten er samtidig faldet. For Firmaidrættens vedkommende skyldes det især den ene forening, som ved en fejl talte med to gange i opgørelsen i 2013, hvilket har haft stor betydning for gennemsnitsstørrelsen under Firmaidrætten. I DGI er der tale om et

mindre fald på 0,6 medlemmer pr. forening, hvor forklaringen ligger i, at DGI har organiseret en række af allerede eksisterende foreninger, hvilket der ses nærmere på i et senere afsnit.

DEN SAMLEDE FORENINGSIDRÆT

Med oprettelsen af Det Centrale Foreningsregister blev det gjort muligt at se nærmere på den samlede danske foreningsidræt på tværs af de tre hovedorganisationer. I disse analyser kan eventuelle dobbeltmedlemsskaber fordeles, så det bliver tydeligt hvor der er tale om forenings- og medlemsoverlap DIF, DGI og Firmaidrætten imellem.

Indledningsvis ser afsnittet derfor nærmere på overlappet mellem idrættens hovedorganisationer, samt udviklingen heraf fra 2013 til 2014. Herefter ses der nærmere på udviklingen indenfor idrætsaktiviteterne i den samlede foreningsidræt.

Det er vigtigt at understrege, at aktivitetstal ikke er de samme som medlemstal. Specialforbunds medlemstal er derfor ikke nødvendigvis det samme som en idrætsaktivitets samlede medlemstal. Eksempelvis er det ikke samtlige gymnastikudøvere, der er medlem af en forening under Danmarks Gymnastik Forbund. Derfor kan aktivitetstallene – både hvad angår antal og udvikling – variere i forhold til specialforbundets medlemstal.

Som tidligere vist i rapporten, er der samlet set 2.579.060 medlemmer fordelt på 11.918 idrætsforeninger i Danmark. Det er disse medlemmer og foreninger, der ligger til grund for de følgende analyser omkring den samlede danske foreningsorganiserede idræt.

Overlap mellem idrættens hovedorganisationer

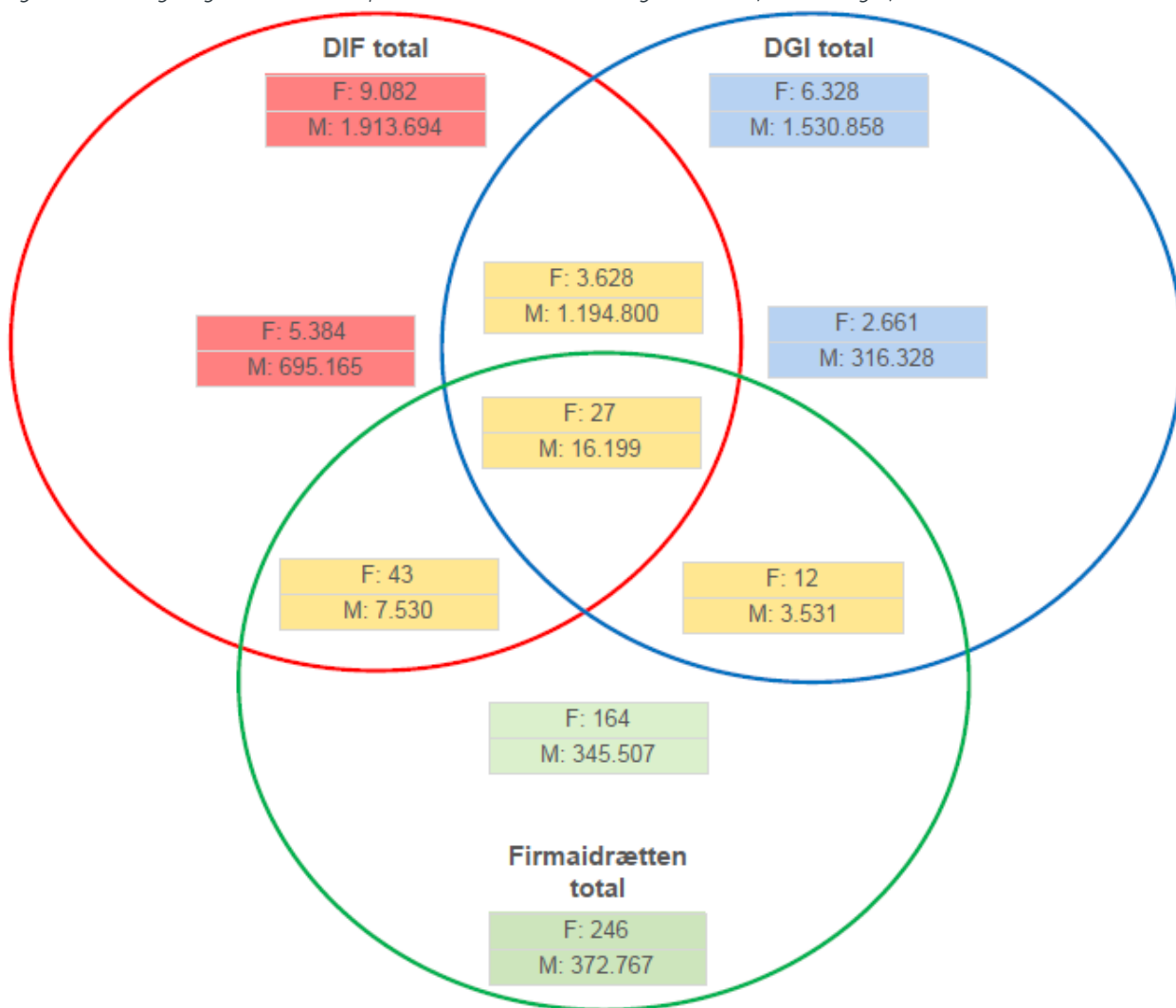
Som tidligere vist havde DIF samlet set 1.913.694 medlemmer i 2014, mens DGI og Firmaidrætten havde hhv. 1.530.858 og 372.767 medlemmer.

Hvis disse tre medlemstal lægges sammen kommer det samlede medlemstal op på langt over de tidligere nævnte 2.579.060 medlemmer, som er det samlede antal medlemmer i foreningsidrætten. Dette skyldes et betydeligt forenings- og medlemsoverlap mellem de tre idrætsorganisationer, som er interessant at studere nærmere.

Ved oprettelsen af CFR blev det således muligt at identificere dette overlap - noget, der ikke tidligere var muligt, da idrætsorganisationerne ikke indsamlede og koordinerede medlems- og foreningstallene i fællesskab. Det er vigtigt at understrege, at nedenstående analyser intet fortæller om hvor stærkt tilhørsforholdet er fra foreningerne og til hovedorganisationen

I nedenstående figur er dette overlap illustreret i et cirkelsystem, hvor hver idrætsorganisation repræsenteres med en farvet cirkel, der afgrænser organisationens egenmængde og delmængder. Den røde cirkel illustrerer DIF, den blå cirkel illustrer DGI og den grønne cirkel illustrer Firmaidrætten.

Figur 1 – Forenings- og medlemsoverlap mellem idrættens hovedorganisationer, F=foreninger, M=medlemmer

Cirklerne kræver en nærmere forklaring for at figuren bliver forståelig.

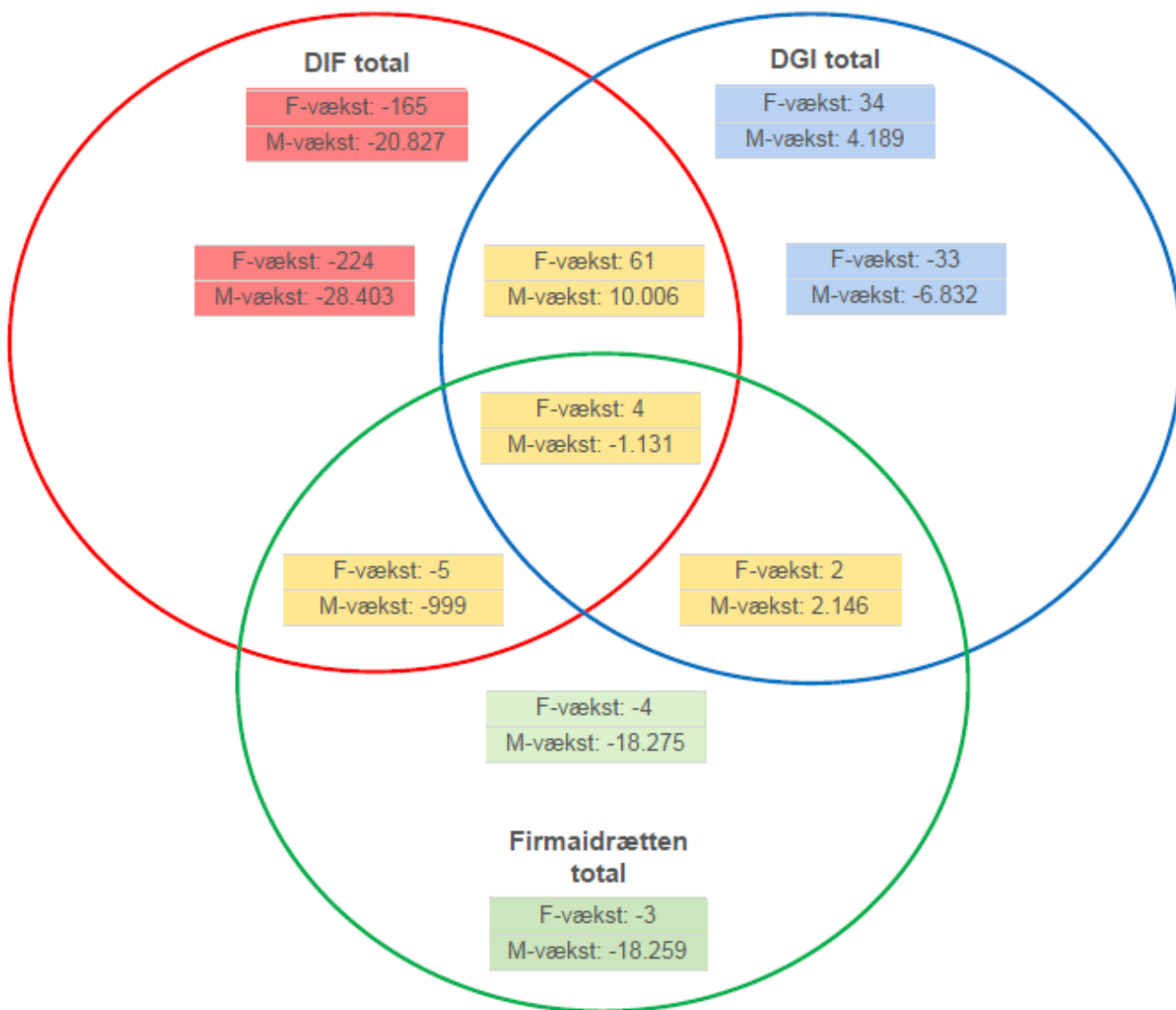
Den røde cirkel viser, at DIF samlet havde 1.913.694 medlemmer i 2014. Ud af disse 1.913.694 medlemmer var 1.194.800 ligeledes organiseret i en forening, var også var organiseret i DGI. Dertil kommer 16.199 medlemmer, som er organiseret af alle tre af idrættens hovedorganisationer. Det betyder således, at 695.165 af DIF's medlemmer udelukkende er medlemmer af en forening, der er organiseret DIF, hvilket svarer til, at 36,3 pct. af DIF's medlemmer.

Når fokus flyttes over på DGI, kan man se at DGI omvendt har 316.328 af deres 1.530.858 medlemmer, som udelukkende er organiseret af DGI's foreninger. Det svarer til, at 20,7 pct. af DGI's medlemmer ikke er organiseret af andre.

I Firmaidrætten er tilfældet noget anderledes, for der er ikke tale om det store forenings- og medlemsoverlap mellem Firmaidrættens foreninger og DIF og DGI. Firmaidrætten organiserer således hele 92,7 pct. af deres medlemmer alene uden noget organisatorisk overlap.

På baggrund af ovenstående figur er det ligeledes muligt at lave en tilsvarende figur, der måler på udviklingen i hver af de enkelte egen- og delmængder, hvilket medvirker til at vurdere hvorvidt der er tale om en tendens til et større eller mindre overlap organisationerne imellem. Udviklingen fra 2013 til 2014 er illustreret i figuren herunder.

Figur 2 – Udviklingen 2013 – 2014 i forenings- og medlemsoverlappet mellem idrættens hovedorganisationer, F=foreninger, M=medlemmer

Figuren viser, hvordan hver enkelt egenmængde og delmængde har udviklet sig fra 2013 til 2014.

Man kan således se, at overlappet mellem DIF og DGI er vokset med 10.006 medlemmer og 61 foreninger. Der er derfor tale om, at DIF og DGI i 2014 organiserede 61 flere foreninger i fællesmængden end tilfældet var i 2013. Det er således interessant, at både DIF og DGI har færre medlemmer som udelukkende er organiseret hos dem hver især, mens der er kommet flere foreninger og medlemmer til i fællesmængden. Tallene siger intet om, hvor stor en andel af væksten på de 10.006, som skyldes de 61 nye fælles foreninger i fællesmængden eller om det skyldes en vækst blandt de eksisterende foreninger i fællesmængden.

Yderligere analyser viser, at DIF har organiseret 85 foreninger, som tidligere udelukkende var medlemmer af DGI, og at disse foreninger samlet set havde 17.599 medlemmer i 2014.

Ligeledes viser det, at DGI har organiseret 75 foreninger, som tidligere udelukkende var medlem af DIF - og disse havde samlet set 16.327 medlemmer i 2014. Noget tyder derfor på, at begge organisationer går målrettet efter at organisere hinandens foreninger og medlemmer, hvilket giver god mening i forhold til det tidligere omtalte visionssamarbejde, hvor det netop er hensigten, at samarbejde og koordinere en indsats frem for at konkurrere.

Største medlemsvækst

Hvis blikket rettes mod udviklingen for den samlede danske foreningsidræt uden skelen til overlappet, kan der tegnes nogle interessante udviklingstræk.

I nedenstående tabel kan de fem idrætsaktiviteter, som har oplevet den største numeriske vækst i 2014, aflæses.

Tabel 12 – Største vækst for den samlede foreningsidræt

Aktivitet	2013	2014	Udvikling 2013-2014	Udvikling i pct.
Træning i motionscenter	157.021	165.073	8.052	5,1%
Friluftsliv	7.120	14.291	7.171	100,7%
Fodbold	368.886	374.403	5.517	1,5%
Erhvervsskole - tværidrætslig	72.187	76.598	4.411	6,1%
Svømning	223.368	226.573	3.205	1,4%

Tabellen viser, at den største medlemsvækst skal findes i aktiviteten 'træning i motionscenter', som i alt har fået 8.052 nye medlemmer i 2014 svarende til en vækst på 5,1 pct. Denne stigning er dog mindre end stigningen fra 2012 - 2013, hvor den var på hele 25.418 medlemmer. Samlet set betyder dette, at aktiviteten 'træning i motionscenter' nu er den fjerdestørste foreningsidrætsaktivitet i Danmark og at den nu har overhalet golf, som tidligere var den fjerdestørste foreningsidrætsaktivitet. For den samlede liste over aktiviteter henvises til www.dif.dk/medlemstal. Den rendyrkede motionsaktivitet, som ofte ikke har samme præg af konkurrenceelementer, vokser således hastigt år for år, og viser, at de motionsprægede aktiviteter er en stor del af foreningsidrættens fremtid og kommer til at spille en afgørende rolle i realisering af visionen.

Hvis man kigger nærmere på 'trænings i motionscenter' i relation til aldersgrupperne, er væksten primært fordelt blandt tre aldersgrupper. De unge mellem 19 og 24 år har oplevet en medlemsstigning på 1.945 medlemmer, mens de voksne i alderen 25-59 år har oplevet en medlemsvækst på 2.602 medlemmer. Seniorgruppen på 60+ år er steget med 2.555 medlemmer fra 2013 til 2014. Der er således tale om en aktivitet, der henvender sig meget bredt til flere forskellige aldersgrupper på en og samme tid.

Det samme er tilfældet, såfremt der kigges på køn. Der er kommet hhv. 4.207 flere kvinder og 3.845 flere mænd til i løbet af 2014 til aktiviteten. Det betyder samlet set, at idrætsaktiviteten 'Træning i motionscenter' er en af de aktiviteter, der formår at appellere bredest til mange grupper på samme tid og inkluderer flest mulige.

En anden aktivitet, der har mere end fordoblet sit medlemstal på blot ét år, er 'friluftsliv', som er en fællesbetegnelse for en lang række forskellige former for udendørsaktiviteter - oftest med naturen som centralt omdrejningspunkt. Aktiviteten henviser til en udflugt, der rummer mange aspekter, der rækker ud over den klassiske idrætsaktivitet og -oplevelse, hvilket understreger, at store dele af den medlemsvækst, der finder sted i foreningsidrætten, foregår udenfor den klassiske og ofte mere konkurrenceprægede idræt med afvikling af kampe og turneringsaktiviteter. Friluftsliv appellerer til især voksne i

alderen 25-59 år, hvor der er kommet 5.169 nye medlemmer til i 2014 ift. 2013. Friluftsliv er dog stadig relativt set en af de mindre aktiviteter i foreningsidrætten.

Den største idrætsaktivitet er fortsat fodbold, som samlet går frem med 5.517 medlemmer fra 2013 til 2014. Indenfor fodboldaktiviteten er stigningen dog langt fra ligeligt fordelt, når der kigges på køn og alder, som tilfældet var med 'træning i motionscenter'. Først og fremmest er der tale om en stor forskel på aldersfordelingen, hvor fodbold fortsat oplever en tilbagegang i antallet af børnemedlemmer under 12 år. Hele 3.187 færre børnemedlemmer mellem 0 og 12 år spillede i 2014 fodbold i landets idrætsforeninger, og det var især pigerne, som valgte fodbold fra, med en tilbagegang på 6,3 pct., svarende til 1.960 færre piger. Omvendt oplevede fodboldaktiviteten en pæn stigning i de resterende aldersgrupperinger, som mere end kompenserede for tilbagegangen blandt børnegruppen. Stigning er både blandt herrer og kvinder, men tilbagegangen blandt pigerne mellem 0 og 12 år var dog så stor, at pige-/kvindefodbolden samlet set oplevede en netto-tilbagegang på 930 medlemmer, selvom der var vækst i de andre alderskategorier.

Største medlemstab

Den samlede foreningsidræt i 2014 oplevede en tilbagegang på i alt 43.788 medlemmer. Selvom knap 23.000 af disse skal forklares med en teknikalitet i Firmaidrætten og ca. 14.000 af dem kunne forklares med henvisning til flugtskytternes kollektive beslutning om ikke at indberette medlemstal til DIF, er der alligevel sket et reelt fald i foreningsidrættens medlemstal.

I det følgende afsnit kigges der nærmere på hvilke idrætsaktiviteter, der har oplevet den største tilbagegang.

I nedenstående tabel kan de fem idrætsaktiviteter, som har oplevet den største tilbagegang i medlemstallet i 2014, aflæses.

Tabel 13 – Største aktivitetstilbagegange i foreningsidrætten, 2014

Aktivitet	2013	2014	Udvikling 2013-2014	Udvikling i pct.
Skydning	90.796	74.267	-16.529	-18,2%
Badminton	146.030	136.841	-9.189	-6,3%
Gymnastik	335.535	330.297	-5.238	-1,6%
Dans	46.572	42.360	-4.212	-9,0%
Tennis	75.833	72.531	-3.302	-4,4%

Tabellen viser, at skydning har oplevet den største tilbagegang, hvilket hovedsageligt skal forklares med Dansk Skytte Unions eksklusion af flugtskytterne.

Den idrætsaktivitet, der har mistet næstflest medlemmer i løbet af 2014 er badminton, som oplever en samlet tilbagegang på 9.189 medlemmer, svarende til 6,3 pct. af medlemmerne. Badminton har i en længere årrække oplevet tilbagegang i Danmark, og der er endnu intet, som tyder på, at udviklingen er ved at ændre sig. Det nye fælles udviklingscenter mellem Badminton Danmark og DGI Badminton, forventes dog at have en positiv betydning for medlemstallet i de kommende tre år, hvor alt sættes ind på at bremse medlemsfaldet.

En anden aktivitet, som har oplevet et stort medlemstab i det forgangne år, er 'dans' som i 2014 har 4.212 færre medlemmer i forhold til året før. Det svarer til et fald på 9,0 pct. af medlemmerne på blot et enkelt år. Den store omtale, som dansesporten har fået via tv-programmet 'Vild med Dans', har således ikke vist sig i foreningernes medlemstal, som vidner om en stor tilbagegang. Tilbagegangen for dans sker tilmed i alle aldersgrupper.

UDVIKLING FOR DIF OG SPECIALFORBUNDENE

Det følgende afsnit omhandler hovedtrækkene for udviklingen blandt DIF og DIF's 61 specialforbund. Som tidligere nævnt er det langt fra muligt at afrapportere samtlige oplysninger på 61 specialforbund, hvorfor kun de overordnede udviklingstræk afrapporteres. Der henvises til www.dif.dk/medlemstal som tilbyder mange muligheder for at se nærmere på både disse og mange flere fakta omkring forenings- og medlemstallene.

Indledningsvis kigger afsnittet nærmere på hvilke af DIF's specialforbund, som har oplevet den største vækst og tab. Dernæst ses der nærmere på medlemsudviklingen i de fem alderskategorier, der benyttes i CFR. Der kigges også nærmere på kønsforskelle og en række geografiske forskelle.

Største medlemsvækst

Som tidligere afrapporteret gik DIF samlet set 20.827 medlemmer tilbage i 2014 i forhold til 2013. Denne tilbagegang er dog ikke spredt ud over samtlige af DIF's 61 specialforbund. Der var medlemsfremgang at spore blandt 25 ud af DIF's 61 specialforbund, hvilket betyder at 41,0 pct. af specialforbundene oplevede en fremgang i medlemstallet.

I nedenstående tabel kan de fem specialforbund, som oplevede den største numeriske vækst fra 2013 til 2014, aflæses.

Tabel 8 – De fem specialforbund i DIF med størst numerisk medlemsvækst

Specialforbund	Udvikling 2013-2014	Udvikling i pct.
Danmarks Gymnastik Forbund	8.300	5,0%
Dansk Svømmeunion	7.408	4,3%
Dansk Boldspil-Union	5.504	1,7%
Danmarks Cykle Union	1.379	4,7%
Dansk Karate Forbund	1.266	11,6%

Tabellen viser, at den højeste numeriske vækst er Danmarks Gymnastik Forbund med en vækst på 8.300 nye medlemmer og Dansk Svømmeunion med en vækst på 7.408 nye medlemmer. Det er tredje år i træk at disse to specialforbund ligger i top i forhold til medlemsvækst, hvilket er imponerende.

Forklaringen på stigningen hos de to forskellige specialforbund er dog vidt forskellig. I Danmarks Gymnastik Forbund, som har haft den største medlemsvækst for tredje år i træk, går frem i stort set samtlige aldersgrupper. Kun blandt kvinder i aldersgruppen 19-24 år kan spores en mindre medlemstilbagegang. Medlemsvæksten skyldes derfor ikke en specifik målgruppe eller at et ud af de to køn har fundet vej til gymnastikken.

Forklaringen på medlemsvæksten skal forklares med, at især aktiviteten 'Træning i motionscenter' oplevede en stor vækst i samtlige aldersgrupper, især blandt voksne, hvor der kom 2.463 nye medlemmer til i 2014. Samlet set steg aktiviteten 'træning i motionscenter' med 21,9 pct. i Danmarks Gymnastik Forbund på ét år. Danmarks Gymnastik Forbund har derved formået at organisere en lang række nye fitnessudøvere og motionister, hvilket medvirker til at understrege tendensen til, at lettilgængelige, sundhedsfremmende motions- og fitnessaktiviteter er i generel fremdrift og fylder mere og mere i idrætsbilledet herhjemme. På trods af at disse motionsprægede og sundhedsfokuserede aktiviteter historisk set har appelleret stærkere til kvinder end til mænd, er der i aktiviteten 'træning i motionscenter' hos Danmarks Gymnastik Forbund en ligelig fordeling blandt de nye medlemmer, hvor der hhv. 2.261 nye kvinder og 2.213 nye mænd i 2014.

Et vigtigt forhold, der dog gør sig gældende for Danmarks Gymnastik Forbund er hertil organisering af eksisterende foreningsmedlemmer, der typisk udelukkende var organiseret i DGI. Samlet set organiserede Danmarks Gymnastik Forbund 10.736 nye gymnastikmedlemmer i 2014 i en række gymnastikforeninger, som i 2014 enten af det andet specialforbund i DIF

uden at være organiseret af Danmarks Gymnastik Forbund eller organiseret i DGI. Med andre ord kan medlemsstigningen i Danmarks Gymnastik Forbund tilskrives organisering af allerede eksisterende foreningsmedlemmer, hvorfor der ikke er tale om organisering af nye foreningsmedlemmer.

I Dansk Svømmeunion er historien en noget anden. En meget stor andel af medlemsstigningen skal findes blandt børn i 0-12 års alderen. Ud af de 7.408 nye foreningsmedlemmer kommer hele 6.027 fra den yngste alderskategori. Hele 81,4 pct. af de nye medlemmer er således børn i alderen 0 – 12 år. Stigningen i børn handler i bund og grund om, at flere forældre end tidligere vælger at sende deres børn til svømning, hvor de tilegner sig svømmekundskaber. I den sammenhæng fremstår svømning snarere som en færdighed, der skal læres, frem for en fritidsaktivitet, man dyrker. I forlængelse af dette er det værd at nævne at DIF, Dansk Svømmeunion og TrygFonden i samarbejde har lanceret projektet 'Alle skal lære at svømme', som omhandler hvordan børnene lærer at svømme.

Selvom over 80 pct. af stigningen i Dansk Svømmeunion findes blandt børnene i den yngste alderskategori, er der dog samtidig 1.381 nye medlemmer i de resterende fire aldersgrupper, hvilket i sig selv havde været nok til den tredjehøjeste medlemsstigning i 2014. Forklaringen på den store medlemsstigning blandt de andre aldersgrupper skal sandsynligvis findes i, at flere og flere voksne (25-59 år) og seniorer (60+ år) melder sig ind i svømmeklubber for at svømme træne under kyndig vejledning og hvor svømning betragtes som en effektiv motionsform. Medlemsstigningen kunne dog muligvis være endnu større, eftersom flere svømmeklubber melder om ventelister og manglende vandtid.

Også i Dansk Svømmeunion er der i et vist omfang tale om organisering af allerede eksisterende medlemmer, selvom det langt fra er i samme størrelsesorden som tilfældet var med Danmarks Gymnastik Forbund. I Dansk Svømmeunion er 4.997 medlemmer ud af stigningen på 7.408 medlemmer kommet til som følge af organiseringen af allerede eksisterende foreningsmedlemmer, der enten allerede var organiseret i DGI eller i et andet specialforbund i DIF. Overordnet set kan man sige at ca. 1/3 af Dansk Svømmeunions medlemsstigning kommer fra organisering af klubber, som tidligere udelukkende var medlem af DGI, ca. 1/3 fra klubber som tidligere var medlem af et af DIF's øvrige specialforbund uden at være medlem af Dansk Svømmeunion og ca. 1/3 fra nyorganiserede eller -startede svømmeklubber under Dansk Svømmeunion. Det er således 2/3 af disse som udgør de 4.997 ud af den samlede stigning på 7.408 medlemmer.

Udover de i tabellen oplyste specialforbund kan også Dansk Curling Forbund med en medlemsvækst på 15,1 pct. og Dansk Rugby Union med en medlemsvækst på 13,5 pct. nævnes, som to forbund med høje procentuelle vækstrater i 2014.

Største medlemstab

Som nævnt oplevede størstedelen af DIF's specialforbund i 2014 oplevede at gå tilbage i medlemstallet. I det følgende afsnit ses der nærmere på hvilke specialforbund, der mistede flest medlemmer i 2014 i forhold til 2013.

Tabel 9 – Specialforbund med det største numeriske tab i 2014.

Specialforbund	Udvikling 2013-2014	Udvikling i pct.
Dansk Skytte Union	-13.642	-25,0%
Dansk Arbejder Idrætsforbund	-6.005	-9,8%
Badminton Danmark	-4.504	-5,0%
Dansk Golf Union	-2.939	-1,9%
Dansk Tennis Forbund	-2.337	-3,9%
Danmarks Sportsdanserforbund	-2.029	-10,9%

Det specialforbund, som samlet set mistede flest medlemmer i 2014 var Dansk Skytte Union, hvor hvert fjerde medlem meldte sig ud svarende til 13.642 medlemmer. Dette ser selvsagt voldsomt ud, men forklaringen, som vi har været ind på

ovenfor, snarere teknisk end reel, da den Dansk Skytte Unions ekskludering af Dansk Flugtskytte Union i november måned 2014.

Dansk Arbejder Idrætsforbund (DAI) står dermed for det største reelle medlemstab i DIF, da forbundet mistede 6.005 medlemmer, svarende til knap 10 pct. af medlemmerne i 2014. Overordnet set har DAI oplevet en tilbagegang i samtlige aldersgrupper i forbundet, men nedgangen er især stor blandt børnene (0-12 år) og seniorer (60+). Hvis man kigger lidt nærmere på hvilke idrætsaktiviteter, der har haft problemer i 2014 er det især fodbold og badminton, hvor forbundet har måttet registrere store medlemstab.

Badminton Danmark går igen i år markant tilbage med et fald på 4.504 medlemmer, hvilket er 5 pct. af forbundets medlemmer. Badminton Danmark har gennem en længere årrække haft store medlemstab, hvilket blandt andet har medført at Badminton Danmark i samarbejde med DGI har oprettet en ny udviklingsenhed med hjemsted i Vingsted. 'Udvikling Badminton' er samtidig én af de første fem idrætter, der satses hårdt på i forbindelse med DIF og DGI's ambitiøse 'Vision 25-50-75', hvor der iværksættes en lang række badmintonrelaterede initiativer, som kan medvirkende til at afbøde og på sigt vende den negative tendens.

Udover de listede specialforbund, som altså har gennemgået det største numeriske tab, kan også nævnes Dansk Softball Forbund, der oplever et medlemstab svarende til 22,3 pct. og Dansk Styrkeløft med et medlemsfald svarende til 16,4 pct. nævnes som de to specialforbund med det største procentuelle tab i 2014 i forhold til de 2013.

Alder

I det følgende afsnit kigges der nærmere på den samlede udvikling i DIF fordelt på de fem officielle aldersgrupperinger, som der kan indrapporteres medlemmer under i CFR.

I nedenstående tabel kan udviklingen i antallet af medlemmer i de fem respektive aldersgrupperinger aflæses.

Tabel 10 – Udvikling i medlemstallet i de fem aldersgrupperinger

Aldersgruppering	2013	2014	Udvikling	Udvikling i pct.
Børn - 0-12 år	582.437	575.723	-6.714	-1,2%
Unge I - 13-18 år	247.847	249.859	2.012	0,8%
Unge II - 19-24 år	134.744	135.229	485	0,4%
Voksne - 25-59 år	665.518	646.334	-19.184	-2,9%
Senior - 60+ år	303.975	306.549	2.574	0,8%

Tabellen viser, at der blandt børn er sket et fald på 6.714 fra 2013 til 2014, svarende til et fald på 1,2 pct. Det er første gang siden 2008, at DIF registrerer en tilbagegang blandt de yngste børn.

Omvendt er der tale om en mindre stigning i antallet af medlemmer i begge af de to unge-grupperinger, med hhv. 2.012 nye medlemmer i alderen 13-18 år og 485 nye medlemmer i alderen 19-24 år.

Den største tilbagegang skal findes blandt voksne mellem 25 og 59 år, hvor der i 2014 var hele 19.184 færre medlemmer end i 2013, svarende til et fald på 2,9 pct. Selvom 8.919 af disse skal forklares med henvisning til flugtskydning, og dermed er der tale om en stor medlemstilbagegang, som muligvis omhandler, at foreningsidrætten samlet set fortsat har visse vanskeligheder ved at appellere til voksne motionister.

Blandt seniorer på over 60 år er der registreret en mindre medlemsvækst på 2.574 medlemmer.

Inden vi går nærmere ind i tallene, er der dog behov for at nuancere medlemstallene i de respektive aldersgrupper i forhold til befolkningstallet i de tilsvarende aldersgrupper. Nedenstående tabel viser udviklingen i befolkningsandelen i de enkelte aldersgrupper.

Tabel 11 – Udviklingen i befolkningsandelen

Aldersgruppering	2013	2014	Udvikling i procentpoint
Børn - 0-12 år	69,96%	69,59%	-0,37%
Unge I - 13-18 år	59,28%	60,42%	1,15%
Unge II - 19-24 år	30,42%	29,94%	-0,48%
Voksne - 25-59 år	25,91%	25,06%	-0,85%
Senior - 60+ år	22,27%	22,09%	-0,19%

Tabellen giver et nuanceret billede af udviklingen inden for aldersgrupperne. Det er således værd at notere sig, at der er tale om procentvise tilbagegange i andelen af aldersgrupperne for fire ud af fem alderskategorier, hvor den numeriske medlemstal viste fremgang i tre ud af fem aldersgrupperinger. Stigningen i antallet af medlemmer i seniorgruppen svarer således ikke til den generelle befolkningstilvækst i samfundet, så befolkningsgruppen på 60+ år vokser dermed hurtigere end medlemstallet stiger, hvorfor foreningsidrættens befolkningsandel er faldet. Det kan muligvis forklares med befolkningens generelt længere levetid og en foreningsdeltagelse, som falder gradvist med alderen, når man er fyldt 70 år.

Det er også interessant at se nærmere på hvilke idrætsaktiviteter, der kan forklarer udviklingen i de fem forskellige aldersgrupperinger.

Blandt børn er det især svømning, der bærer medlemsvæksten. I aktiviteten 'svømning' – som ikke er det samme som antallet af medlemmer i Dansk Svømmeunion - er der tale om en stigning på 5.121 nye medlemmer i 2014 i 0-12 årsalderen. Svømning medvirker derved til at begrænse tilbagegangen blandt den yngste befolkningsgruppe.

I den anden ende af skalaen er det især idrætsaktiviteterne fodbold og badminton, som går tilbage i 2014. Der er i DIF samlet set 3.428 færre børnemedlemmer i DIF, som spiller fodbold i 2014 end i 2013. Dermed ser fodboldaktiviteten for børn ud til at fortsætte med at tabe medlemmer, da der også var tale om et tab i 2013 på hele 11.441. Medlemsfaldet i fodbold er derved markant mindre i 2014 end i 2013.

Derudover mister badmintonaktiviteten for børn i den yngste aldersgruppe 2.814 medlemmer, ligesom også håndboldaktiviteten for børn går tilbage med 1.365 medlemmer. De klassiske foreningsorganiserede boldspil har således mistet mange børnemedlemmer i 2014 i forhold til 2013 og samlet set appellerer disse boldspil ikke i samme grad til de yngste som tidligere.

Blandt teenagerne i aldersgruppen 13-18 år, skyldes medlemsstigningen især en organisering af høj- og efterskoler under DIF - en rekrutteringsindsats, der har været et øget fokus på i 2014. Derudover vokser især fodbold med 2.377 nye medlemmer i DIF i denne aldersgruppe. Badminton og håndbold er de aktiviteter, som går mest tilbage med hhv. 1.391 og 1.080 færre medlemmer i 2014 i forhold til 2013. Samlet set kunne noget tyde på, at der er ved at ske en lille udvikling i retning af en højere foreningsdeltagelse blandt teenagegruppen, der er den eneste af de fem aldersgruppe, som oplever en medlemsvækst i relation til alderssammensætningens udvikling i befolkningen. Uagtet den lidt højere andel af foreningsorganiserede teenagere, er der dog stadigvæk tale om starten til et ganske dramatisk frafald fra den yngste aldersgruppe og over teenagegruppen til den anden ungekategori på mellem 19 og 24 år.

Den næste gruppe med et resultat som er interessant at nærmere på, er voksenalderen, som går fra 25 til 59 år. Det store fald på 19.184 medlemmer er tidligere blevet forklaret med henvisning til flugtskytternes eksklusion af Dansk Skytte Union, men der findes også en række andre interessante tal at se nærmere på i aldersgruppen. Voksenmotionisterne er et af de områder, der har den højeste politiske prioritering i DIF, og der satses meget voldsomt på at organisere flere voksne i Visionsaftalen mellem DIF og DGI. Derfor er det også interessant at se nærmere på, om der allerede nu kan spores nogle udviklingstræk i relation til hvilke idrætter de voksne vælger at dyrke i idrætsforeningerne. Den idrætsaktivitet, der har oplevet den største medlemsvækst for voksne, er fodbold, som går frem med 3.010 medlemmer i 2014 i forhold til 2013. Der er således tale om en solid medlemsvækst inden for motionsfodbold. Hvorvidt dette skyldes udviklingsprojektet Fodboldfitness eller blot afspejler en øget interesse for klassisk motionsfodbold er ikke til at sige på nuværende tidspunkt. Derudover vokser motionsaktiviteten 'træning i motionscenter' også i 2014 i forhold til 2013 - med nye 2.594 medlemmer. Det er således fortsat motionsaktiviteter som går frem i denne store voksenaldergruppe, hvilket understreger behovet for at målrette foreningsidrættens initiativer i de kommende år.

HENVISNINGER

Dansk Skytte Union. (16. 11 2014). *Dansk Skytte Unions hjemmeside*. Hentet fra <http://www.dskyu.skytteunion.dk/Nyheder/2014/11/Dansk%20Flugtskydnings%20Forbund%20ekskluderet.aspx>

Fester, M. & Gottlieb, P. (2014). Idrætten i tal. Danmarks Idrætsforbund

www.dif.dk/medlemstal for yderligere analyser